

ze dne 20. března 1915, č. 69 ř. z., t. j. za každé 4 zl. úroků 10 korun československých a 5 haléřů.

§ 8.

Ministr financí může vydati u provedení tohoto zákona na základě původních dluhopisů prozatímní listy na majitele s původní nebo pozměněnou splatností kuponů a stanoviti, přihlížeje k státnímu a veřejnému zájmu, pro ústavy a fondy, jichž bilanční stav v důsledku rozluky měny by byl ohrožen, poměr, ve kterém takové prozatímní úpisy na základě zlatých rent budou vydány.

§ 9.

Úroky vyplácené podle tohoto zákona osvobozeny jsou od daně důchodové (rentové).

§ 10.

Na vyplácení úroků z vinkulovaných dluhopisů tento zákon se nevztahuje. Tyto úroky budou dále vypláceny podle vládního nařízení ze dne 15. března 1919, č. 132 Sb. z. a n., jestliže dluhopisy byly odevzdány do úřední úschovy.

§ 11.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Jeho provedením pověřuje se vláda.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

A. Novák v. r.,

též za ministra L. Nováka.

Staněk v. r.,

též za ministra Udržala.

Šrámek v. r.

Černý v. r.

Dr. Dérer v. r.,

též za ministra Habrmána.

Dr. Mičura v. r.

Tučný v. r.,

též za ministra Dra Vrbenského.

Dr. Šrobár v. r.

Srba v. r.

Dr. Dolanský v. r.

251.

Zákon ze dne 13. července 1922,

jímž se mění některé zákony o služebních poměrech učitelstva veřejných škol obecných a občanských.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA I.

O služebních poměrech učitelstva.

Článek I.

Zákon ze dne 23. května 1919, čís. 274 Sb. z. a n., se pozměňuje takto:

§ 1.

§ 7 citovaného zákona se zrušuje a nahrazuje se takto:

Předpisy o tom, kdy postup státních úředníků do vyšších požitků nastane a kdy jest vyloučen nebo odložen, vztahují se obdobně na učitele.

Tím ruší se zároveň § 5 odst. 3 citovaného zákona.

§ 2.

§ 6 předposlední odstavce citovaného zákona se zrušuje a nahrazuje se takto:

Učitelé, kteří mimo zkoušku učitelské způsobilosti pro školy obecné mají ještě odbornou zkoušku způsobilosti pro školy občanské, jsou rovněž zařaděni do skupiny C časového postupu. Jsou-li však ustanoveni na školu občanskou definitivně nebo zatím, připočtou se jim pro dobu jejich působení na škole občanské ke dni, jímž skutečně počnou působiti na této škole, tři roky pro postup do vyšších stupňů služného a pro postup časový.

Ztrávil-li učitel na občanské škole tři roky v nejvyšším stupni platovém hodnostní třídy dosažitelné časovým postupem, obdrží osobní do výslužného započitatelný přírůstek ročních 800 Kč, po dalších třech letech zvýší se tento přírůstek na ročních 1500 Kč.

Přestoupí-li učitel ze školy občanské na školu obecnou, byv na ni dosazen definitivně

nebo zatímne, vyměří se mu od prvního dne měsíce následujícího po tomto přestupu služební požitky tak, jako by byl od počátku své služební doby působil na škole obecné. Tím se mění § 4, odst. 4. citovaného zákona.

§ 3.

§ 9 citovaného zákona se ruší a nahrazuje se takto:

Ředitelé škol (správcové škol, řídící učitelé a ředitelé škol občanských) mají nárok na přídavky činovní (funkční) do výslužného vpočitatelné. Základní přídavek činovní řídících učitelů a správců škol obecných činí 200 Kč a ředitelů škol občanských 300 Kč ročně; tento základní přídavek se zvyšuje o 50 Kč ročně za každou třídu ať postupnou nebo pobočnou, z níž se ta která škola nebo školy témuž řediteli nebo řídícímu učiteli podřízené skládají, s tím omezením, že největší přídavek činovní může činiti pro řídící učitele a správce škol obecných 500 Kč a pro ředitele škol občanských 700 Kč ročně. Celoroční expositury počítají se pro vyměrování přídaveků činovních za postupné třídy.

Nároky ředitelů a správců škol na naturální byt nebo na příbytečné podle zemských zákonů zůstávají nedotčeny, avšak příslušná částka zákonitěho příbytečného nebo odhadní cena naturálního bytu, určená podle místních poměrů odečte se od požitků peněžitých.

§ 4.

§ 10, odst. 4., § 13, odst. 1., § 14, poslední odstavce, a § 30, odst. 2. citovaného zákona se zrušují.

§ 5.

Nárok zvláštních učitelů náboženství na plné požitky učitelů literních podle § 17, odst. 1. a 2. citovaného zákona, počne se teprve tehdy, mají-li, byvše definitivně nebo zatímne školskými úřady ustanoveni, řádné výměry hodin nejméně 21 hodin týdně.

§ 17, odst. 3. citovaného zákona mění se tak, že do šesti týdenních hodin vyučovacích bude odměna činiti 25%, od 7—12 hodin 50%, od 13—16 hodin 75% a od 17—20 hodin 90% příjmů učitelů literních v souřadném postavení.

Zvláštním učitelům náboženství, kteří po zkoušce dospělosti na škole střední konali

studia bohoslovecká, připočtou se ke služební době, rozhodné pro postup do vyšších stupňů služného a pro postup časový, jakož i ke služební době, rozhodné pro nárok na pensijní zaopatření i pro výměru odpočivného, dvě léta.

§ 6.

§§ 18 a 19 citovaného zákona se zrušují a nahrazují takto:

Učitelky ženských ručních prací (domácích nauk) s vysvědčením způsobilosti, ustanovené definitivně nebo zatímne na školách obecných, a vyučující nejméně 21 hodin týdně, mají nárok na plné požitky státních úředníků skupiny D, a to ve službě počáteční na požitky čekatelů na místa úřednická a po uplynutí čekatelské doby na požitky úředníků.

Učitelky ženských ručních prací (domácích nauk) s vysvědčením způsobilosti pro školy občanské jsou rovněž zařaděny do skupiny D časového postupu. Vyučují-li na školách občanských nebo na školách občanských i obecných zároveň nejméně 21 hodin týdně, započtou se jim dva roky pro postup do vyšších stupňů služného a pro postup časový ke dni, jímž počaly na škole občanské vyučovati, nejdříve však počátkem 13. roku služebního.

Vyučuje-li později učitelka ženských prací ručních (domácích nauk) pouze na škole obecné, vyměří se jí služební požitky tak, jako by byla od počátku své služební doby působila na škole obecné, a to počínajíc prvním dnem měsíce následujícího po dni, kdy přestala vyučovati na škole občanské.

Učitelky ženských ručních prací (domácích nauk) s vysvědčením způsobilosti, mající na školách obecných nebo občanských řádné povinnosti učebné méně než 21 hodin týdně, mají nárok na odměnu, která při učebné povinnosti do šesti hodin týdně činí 25%, od 7—12 hodin týdně 50%, od 13—16 hodin týdně 75% a od 17—20 hodin týdně 90% plných požitků zmíněných v odstavci 1. nebo 2.

§ 7.

§§ 22 a 23 citovaného zákona se zrušují a nahrazují takto:

Vedlejší učitelé s vysvědčením způsobilosti vyučovati nepovinným předmětům ustanovují

se podle potřeby na obecných nebo občanských školách toliko za odměnu bez jakéhokoliv nároku na definitivní ustanovení. Odměna jejich rovná se zásadně požitkům státních úředníků skupiny D, jak co do lhůt doby čekatelské (služby počáteční) a lhůt časového postupu do vyšších stupňů platových, tak co do výměry požitků.

Je-li řádná výměra hodin vedlejšího učitele nejméně 21 hodin týdně, má nárok na požitky plné, při výměře do šesti hodin týdně na 25%, od 7—12 hodin na 50%, od 13—16 hodin na 75% a od 17—20 hodin týdně na 90% těchto požitků.

Vedlejší učitelé plně kvalifikovaní, kteří učili nepovinným předmětům na veřejných školách obecných a občanských po 3 léta aspoň 21 hodin týdně, mohou býti v souhlase s vydržovateli školy ustanoveni definitivními vedlejšími učiteli s požitky státních úředníků skupiny D a s nárokem na výslužné, prokáže-li se, že místa, které zastávají, je trvale potřeba.

Vedlejší učitelům před účinností tohoto zákona již definitivně ustanoveným zachovávají se dosavadní služební požitky až do případného nabytí vyšších požitků služebních podle tohoto zákona. V žádném případě však nesmějí služební požitky jejich přesahovati výši služebních požitků literních učitelů téže kategorie, po případě výši procentuální části těchto požitků.

Vedlejší učitelům před účinností tohoto zákona již definitivně ustanoveným zachovává se nárok na pensijní zaopatření.

§ 8.

Percentuální výměra požitků podle §§ 5 až 7 týká se všech jednotlivých součástí požitkových (služného, místního přídavku, drahotního přídavku, výpomocí mimořádných a nouzových).

Přestoupí-li učitel, požívající podle §§ 5 až 7 toliko procentuální části požitků plně zaměstnaných učitelů své kategorie, do vyšší procentuální části nebo do plné výměry těchto požitků, započte se mu pro výměru nových požitků a pro další postup do požitků vyšších tříd a stupňů platových z doby odsloužené s nižším procentuálním dílem toliko poměrná část této služební doby a to takto:

I. Při přestupu z odměny 25% do odměny 50% požitků započte se polovina, při pře-

stupu z 25% do 75% třetina, při přestupu z 25% do 90% pět osmnáctin a při přestupu z 25% do plné výměry požitků čtvrtina doby odsloužené s 25% požitků.

II. Při přestupu z odměny 50% do odměny 75% požitků započtou se dvě třetiny, při přestupu z 50% do 90% pět devítin a při přestupu z 50% do plné výměry požitků polovina doby odsloužené s 50% požitků.

III. Při přestupu z odměny 75% do odměny 90% požitků započte se pět šestin a při přestupu z 75% do plné výměry požitků tři čtvrtiny doby odsloužené s 75% požitků.

IV. Při přestupu z odměny 90% požitků do plných požitků započte se devět desetin doby odsloužené s 90% požitků.

Pro výměru výslužného a zaopatřovacích požitků definitivním učitelům s procentuálními platy a jejich pozůstalým čítá se veškerá služební doba nezkráceně tak jako učitelům literním; pensijní základnou je v každém případě část pensijní základny, která by tomu kterému učiteli příslušela, kdyby byl plně zaměstnán, a to v téže procentuální výměře, kterou mu naposledy vyměřeny byly služební požitky.

Tím ruší se poslední věta § 17 a § 21 zákona ze dne 23. května 1919, čís. 274 Sb. z. a n.

§ 9.

§ 24 citovaného zákona mění se tak, že odměna za vyučování nepovinným předmětům bude činiti na školách obecných 200 Kč a na školách občanských 240 Kč ročně za každou týdenní hodinu učebnou (článek V.).

§ 10.

§ 29, odst. 4. citovaného zákona se zrušuje a nahrazuje takto:

Stane-li se učitel pro těžkou a nezhojitelnou nezaviněnou nemoc jinou, nežli jest uvedeno v prvním odstavci, neschopen k další službě a každému jinému výdělku, zemský školní úřad může připočísti k jeho započitatelné služební době až 10 roků pro výměru výslužného.

Článek II.

§ 13, odst. 2. citovaného zákona mění se takto:

Ve všech případech, kde jednotliví učitelé z titulů uznaných zákony školskými a odnášejících se k službě ve škole dosud užívají naturálních požitků (bytů, pozemků, naturálních dávek, pracovních výkonů), odhadne se skutečná roční cena těchto požitků a vpočte se do požitků peněžitých.

Bližší předpisy v této věci budou vydány vládním nařízením.

Článek tento netýká se nároků na naturální byty ředitelů škol, pokud je tato věc upravena v § 3, čl. I.

Článek III.

Lhůta zmíněná v článku II. § 2 zákona ze dne 9. dubna 1920, čís. 306 Sb. z. a n., jakož i v článku V. § 2 zákona ze dne 7. října 1919, čís. 541 Sb. z. a n., ustanovuje se pro zkoušku učitelské způsobilosti pro školy obecné na 12 měsíců čítaných ode dne, kdy ten který učitel ukončil 20 měsíců skutečné služby školní po zkoušce učitelské dospělosti, nečítajíc do této dvacetiměsíční doby hlavní prázdniny a dovolenou delší než týden.

Článek IV.

Odměna duchovenstva ve správě duchovní jakož i světských učitelů za vyučování náboženství na veřejných školách obecných a občanských (vyjímajíc školy zřízené a vydržované církvemi nebo náboženskými společnostmi a soukromými osobami, ať fyzickými, ať právnickými, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi) ustanovuje se pro školy občanské 680 Kč a pro školy obecné na 570 Kč za každou hodinu, ve které bylo vyučováno.

Náhrada cestovní při přespolních školách vzdálených nejméně 15 km od řádného bydliště učitele náboženství v odstavci 1. zmíněného ustanovuje se na 2 K za každý km cesty tam i zpět vykonané. Jest-li ke škole pravidelné spojení vlakové, přísluší učiteli takovému místo této náhrady cestovní jízdné II. třídy osobního vlaku za cestu tam i zpět.

HLAVA II.

O míře povinnosti učitelské.

Článek V.

Normální míra vyučovací povinnosti pro učitele všech kategorií ustanovené při veřej-

ných školách obecných jest 28 a pro učitele při školách občanských 24 hodin týdně. Žádá-li toho potřeba školy nebo škol, při nichž jest učitel vyučováním pověřen, jest učitel povinen učit také větší počet hodin, začez mu přísluší zvláštní odměna podle § 25 odst. 1. zákona ze dne 23. května 1919, čís. 274 Sb. z. a n. Učitelky na obecných školách dívčích mají zpravidla vyučovati též ručním pracím ženským.

Učitelé všech kategorií jsou zavázáni vedle předmětů povinných učit také předmětům nepovinným, které byly nebo budou podle platných předpisů na škole rozhodnutím příslušných úřadů zavedeny. Toto vyučování započítává se do výměry učební povinnosti upravené v odstavci předcházejícím. Vyučování jednotlivým nepovinným předmětům budiž odměňováno toliko tehdy, je-li k němu potřebí podle platných řádů zkušebních zvláštní způsobilosti prokázané zkouškou a vyučující tuto zkoušku skutečně má, a to až do povinné míry vyučovací povinnosti poloviční, přes tuto míru plnou částkou odměny podle § 9 tohoto zákona. Do vyučovací povinnosti zvláštních učitelů náboženství nečítá se ani exhorta, ani jiná cvičení náboženská.

Normální míra vyučovací povinnosti pro ředitele a správce škol různých kategorií upraví se vládním nařízením.

Článek VI.

Učitelům všech kategorií ustanoveným při několika školách umístěných v různých budovách počítá se za každý kilometr cesty, kterou musí vykonati od školy, která jim byla ustanovena za hlavní působiště, do ostatních škol vzdálených od ní nejméně 15 km tam i zpět, týdně čtvrt hodiny, a to jak do největší výměry hodin podle článku V. tak do výměry hodin rozhodné pro velikost požitků podle §§ 5 až 7; ke zlomkům menším než půl hodiny se nepřihlíží, půl hodiny nebo větší zlomek hodiny počítá se za celou hodinu.

Nárok na náhradu cestného podle zákonů zemských tím pomíjí.

Bližší předpisy v této věci budou vydány vládním nařízením.

Článek VII.

Učitelé všech kategorií jsou i nad výměru povinnosti upravené v článku V. odst. 1. po-

vinní podle pokynu nadřízeného úřadu spolupůsobiti při vyučování na veřejných školách pokračovacích a veřejných kursech všech typů a při práci lidovýchovné zákonně organizované podle místní potřeby, a to až do 4 hodin týdně nad normální míru učební povinnosti.

Vyučování na veřejných školách pokračovacích a kursech všech typů odměňuje se toliko tehdy, je-li k němu potřebí zvláštní způsobilosti a vyučující tuto způsobilost skutečně prokázal, a to až do povinné míry vyučovací povinnosti poloviční, přes tuto míru plnou částkou odměny na těchto školách nebo kursech zavedené. Povinná činnost lidovýchovná a osvětová se neodměňuje.

Bližší ustanovení v této věci budou vydána vládním nařízením.

HLAVA III.

O zastupování míst učitelských.

Článek VIII.

Ustanovení čl. I. až III. zákona ze dne 9. dubna 1920, čís. 306 Sb. z. a n. netýká se učitelů výpomocně ustanovených za zástupce učitelů na místech definitivně neb zatímně zřízených, kteří pro nemoc nebo z jiných důvodů nemohou dočasně zastávat svého místa.

Za učitele (ředitele, říd. učitele):

a) jmenované okresními školními inspektoři,

b) služebně přidělené ke školním úřadům,

c) zastávající dočasně místa zatímně nebo definitivně zřízená a dočasně uprázdněná, jsou-li požitky z míst těchto plynoucí volné,

mohou býti ustanoveni učitelé (ředitelé, řídící učitelé) zatímni.

Článek IX.

Výpomocně ustanovení zastupující učitelé literní se zkouškou dospělosti nebo způsobilosti učitelské mají nárok na odměnu toliko na dobu, po kterou trvá jejich služba v substituci, čítajíc v ni hlavní prázdniny, a to ve výměře požitků I. stupně XI. třídy hodnostní státních úředníků v prvním roce služby po zkoušce dospělosti učitelské bez místního přídavku, v dalších letech s místním přídavkem. Výpomocným zástupcům zvláštních učitelů

náboženství, učitelé ženských prací ručních (domácích nauk) a vedlejších učitelů náležitě kvalifikovaným náleží po dobu skutečné služby s hlavními prázdninami táž odměna upravená podle počtu hodin ve smyslu § 5 odst. 2. nebo § 6 odst. 4. anebo § 7 odst. 2. Doba odsloužená v substituci se však všem jmenovaným učitelům započítá do pense, do postupu platového i pro definitivní ustanovení bez určení místa, jakmile budou ustanoveni na některé volné místo definitivně nebo zatímně zřízené; při zástupcích zvláštních učitelů náboženství, učitelé ženských prací ručních a vedlejších učitelů provede se toto započítání podle zásad obsažených v § 8 tohoto zákona.

Osoby, které nemají ani zkoušky dospělosti učitelské, mohou býti ustanovovány ve službě školní na místech učitelů literních toliko na dobu nezbytné potřeby přechodně a výpomocně. Prokazují-li vysvědčení dospělosti ze školy střední, mají po dobu skutečné služby, čítajíc v ni též hlavní prázdniny, nárok na odměnu ve výši požitků učitele ve službě počáteční v prvním roce služby. Osoby s předběžným vzděláním nižším, povolané z nezbytné potřeby k výpomocné službě školní na místa učitelů literních, mají nárok toliko na 75% požitků učitele v službě počáteční v prvním roce služby. Nekvalifikované učitelky ženských ručních prací (domácích nauk) a nekvalifikovaní vedlejší učitelé mohou býti z nezbytné potřeby ustanoveni k výpomocné službě školní toliko s nárokem na 75% odměny, která by jim podle odst. 1. příslušela, kdyby byli náležitě kvalifikováni, v prvním roce služby. Doba nekvalifikovanými učiteli takto odsloužená započte se jim z polovice nejvýše však výměrou dvou let do postupu platového, do pense i pro definitivní ustanovení bez určení místa, jakmile nabudou předepsané kvalifikace pro službu školní a budou ustanoveni zatímně nebo definitivně na některé volné místo definitivně nebo zatímně zřízené; při učitelkách ženských prací ručních (domácích nauk) a vedlejších učitelích platí pro započítání let do postupu platového mimo to zásady § 8 tohoto zákona.

Učitelé s vysvědčením dospělosti nebo způsobilosti učitelské, kteří byli nebo budou ustanoveni ve službě na veřejných školách výpomocně (v substituci), jsou povinni podrobiti se přeložení, které z příčin služebních nařídí okresní výbor školní nebo zemský úřad školní, nebo příkazání službou podle zákona ze dne 29. října 1919, čís. 605 Sb. z. a n. Kdo neuposlechne rozkazu překládacího nebo příkazovacího, může býti výrokem zemské školní

radu vyloučen na čas nebo trvale ze služby školní.

Článek X.

Učitelé všech kategorií definitivně nebo zatím ustanovení a povolání na školu přespolní nebo v téže obci školní ze školy obecné na školu občanskou, aby tam dočasně zastupovali jiné učitele, mají nárok toliko na požitky plynoucí z jejich definitivního nebo zatímního ustanovení a na substituční přídavky po 100 Kč měsíčně, zastupují-li zcela místo učitele na škole občanské, a po 70 Kč měsíčně, zastupují-li zcela místo učitele na obecných školách. Nároku na tyto substituční přídavky nemají však zástupci uvedení v čl. VIII., odst. 2.

Zvláštní odměny přiznané zemskými zákony učitelům, kteří zastávají místo vlastní zároveň vyučují na vlastní škole jako zástupci jiného učitele, se zrušují.

Učitelům, požívajícím podle §§ 5 až 7 toliko procentuální části normálních požitků své kategorie, počítají se hodiny vyučované v substituci po dobu, pokud zastupování trvá, do počtu hodin rozhodného pro vyměření procentuální části požitků. Zvláštní příplatky substituční podle prvního odstavce jim v žádném případě nepřísluší.

HLAVA IV.

O právních poměrech učitelů-vojínů a jejich rodin.

Článek XI.

§§ 2 a 3 zákona ze dne 23. července 1919, čís. 470 Sb. z. a n., se zrušují.

Článek XII.

Učitelé-legionáři a vojíní čsl. armády z doby po 28. říjnu 1918, kteří se až do 31. prosince 1919 stali válkou neschopnými vykonávati učitelské povolání, budou dáni ode dne účinnosti tohoto zákona na odpočinek. K jejich započitatelné době služební připočte se jim pro výměru výslužného 10 let.

Oprávněným vdovám a sirotkům po padlých nebo nezvěstných učitelích-legionářích a vojínech čsl. armády z doby po 28. říjnu 1918 vyměří se ode dne účinnosti tohoto zákona požitky zaopatřovací, při čemž se ke služební době padlého nebo nezvěstného manžela (otce) přičte pro výměru výslužného 10 let. Státní úřady tomu kterému nezvěstnému učiteli v první stolici nadřizené jsou oprávněny a povinny ihned zakročit, aby nezvěstný učitel byl podle platných předpisů prohlášen za mrtvého.

HLAVA V.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

Článek XIII.

§ 2 zákona ze dne 21. prosince 1921, čís. 495 Sb. z. a n., se zrušuje.

Článek XIV.

Zákon tento nabývá účinnosti 1. června 1922 a ruší se jím všechny předpisy starší, pokud mu odporují.

Účinnost jeho vztahuje se na všechno učitelstvo veřejných škol obecných a občanských v Čechách s Vitorazskem, na Moravě s Valčickem a ve Slezsku s Hlučínskem a na učitelstvo státních škol řádových a občanských na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

Má-li učitel v činné službě podle zákonů dosud platných nárok na větší základnu pro výměru požitků odpočivných a zaopatřovacích, než vyplývá z tohoto zákona, zůstane mu tento větší nárok zachován potud, pokud nenabude podle tohoto zákona nároku na pensijní základnu větší. Toto přechodné zvětšení pensijní základny nad výměru tímto zákonem jinak stanovenou nesmí však míti za následek zvětšení úhrnu aktivních požitků, které tomu kterému učiteli přísluší podle tohoto zákona.

Pokud v jednotlivých případech byly by tímto zákonem sníženy celkové požitky učitelovy pod výměru příslušející mu dosud vzhledem k § 2 zákona ze dne 21. prosince 1921, čís. 495 Sb. z. a n., přiznává se rozdíl mezi touto výměrou a mezi požitky podle to-

hoto zákona jako osobní přídavek, jenž se zmenší nebo pomíjí dosažením vyšších požitků podle tohoto zákona.

Článek XV.

Náklad vzešlý z provádění tohoto zákona uhradí podle čl. V. zákona ze dne 23. května 1919, čís. 274 Sb. z. a n., nynější vydržovatelé školy.

Článek XVI.

Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr školství a národní osvěty ve shodě se zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Šrobár v. r.
